Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація "Svoboda"
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
(201) 434-3036
УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XCIII. Ч. 42. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 5-го БЕРЕЗНЯ 1986 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, MARCH 5, 1986 No. 42. VOL. XCIII.

„Я НІКОЛИ НЕ БУВ У ТРЕБЛІНЦІ", — КАЖЕ І. ДЕМ'ЯНЮК

Єрусалим, Ізраїль. — Іван Дем'янюк, українець, робітник автомобільної фабрики Форда в Огайо, який був виданий американським урядом в руки ізраїльського правосуддя нібито за те, що він під час Другої світової війни вчинив чимало злочинів над цивільними особами-в'язнями гітлерівського концтабору Треблінка в Польщі, заявив судді, що він ніколи не був особисто у Треблінці, але й сам був свого часу у полоні, як колишній військовик совєтської армії.

Не зважаючи на заяву І. Дем'янюка, прокуратура формально обвинуватила його в багатьох злочинах, брутальній поведінці над в'язнями концтабору, керуванні газовою камерою і додатково в особистому вбивстві „багатьох сотень жидів", які працювали в робочих командах".

Алекс Іш-Шальом з поліційного слідчого департаменту, який займається воєнними злочинами, заявив судді: „Він носив ім'я 'Івана Грозного' в Треблінці і займався тортурами над в'язнями". А. Іш-Шальом не подав присутнім в суді особам на якій підставі він висуває таке твердження і якими свідками та метеріялами він користується.

Суд дав поліції і прокуратурі 15 днів для ведення дальшого слідства і підготовки процесу. Суддя Агарон Сімха запитав І. Дем'янюка чи він бажає скласти будь-яку заяву. Обвинувачений заявив, що він є цілком іншою особою, „я ніколи не був у місцевості, про яку мені кажуть, не був також нацистським коляборантом, я сам сидів у таборі військовополонених". Він заявив, що був змобілізований до української дивізії формованої в Грацу, Австрія, для боротьби з совєтською армією на східньому фронті.

Після півгодини перебування в суді, І. Дем'янюка, під сильною охороною поліції і агентів державної служби безпеки, відвезли до тюрми, у якій сидів колись Адольф Айхман, який допомагав Гітлерові „розв'язувати проблему" жидів в Европі. Дем'янюк, виходячи із судової залі, усміхнувся до зацікавлених його особою зібраних.

Процес триватиме приблизно три-чотири місяці, згідно з інформацією речника міністерства юстиції. Суд відбуватиметься у великій авдиторії в Бінаї Гаума коненційному центрі в Єрусалимі. Дем'янюк сидітиме у спеціяльній будці, правдоподібно цій самії, що сидів на процесі А. Айхман.

Дотеперішній оборонець І.Дем'янюка адвокат Марк О'Коннор, мав прибути до Єрусалиму, щоб там вирішити чи він буде продовжувати обороняти свого клієнта, чи передасть оборону іншому адвокатові.

Преса і телевізія знову заговорили про М. Медведя

Ню Йорк. — Щоденник „Ню Йорк Таймс" помістив у виданні з 2-го березня ц.р., довгу аналітичну працю про випадок з українським моряком Мирославом Медведем, який, як відомо, шукав свободи у З'єднаних Стейтах Америки, але якого силою видали представникам СССР.

Статтю приготовили Клайд Г. Фарнсворт і Джоел Брінклі, а писав її Дж. Брінклі. Обидва автори твердять, що простудіювавши доступні їм матеріяли і перевіривши розмови з Ню Орлінс з багатьма особами, вони ствердили, що перший втікач, тобто М. Медвідь, був підмінений совєтськими чинниками тоді коли американські урядові речники домагалися другої зустрічі з М. Медведем, а сам президент Роналд Реґен навіть погрожував затримати корабель „Маршал Конєв" силою, якщо совєти не погодяться на влаштування другого побачення.

Також деякі члени Палати Репрезентантів і Сенату твердять, що ооба, яка була виловлена з води в ріці Міссісіпі і силою передана в руки совєтів і особа з якою вони розмовляли другий раз, не була тією самою, а всі фотознімки з первісної зустрічі з М. Медведем на поліційній станиці „щезли" і ніхто не міг дати ясної відповіді де вони поділися і хто зажадав їхньої видачі.

Державний департамент, який був безпосередньо замішаний у видачу М. Медведя, заявляє, що не було підміни, а речник совєтської амбасади у Вашінгтоні Борис Малахов заявив, що „тяжко навіть оцінити таких осіб, які займаються такого роду пропагандою і очорнюють СССР". Автори статті однак твердять, що на підставі документів і порівняння фотографій виходить, що заміна таки була, не зважаючи на різні заяви, урядового і приватного характеру.

Крайові телевізійні мережі також обширно інформували про „теорію двох Медведів" і вказували на резолюцію в Сенаті сен. Ґордона Гамфрі, яка має підтримку понад 60 сенаторів, щоб ще раз перевірити ґрунтовно справу М.Медведя.

СССР МАЄ НАМІР ВІДНОВИТИ НУКЛЕАРНІ ВИПРОБУВАННЯ

Москва. — Заступник міністра закордонних справ СССР Ґеорґій Корнієнко, виступаючи тут на пресовій конференції перед совєтськими і чужинецькими репортерами, сказав, що якщо до 31-го березня Адміністрація президента Роналда Реґена не погодиться приєднатися до мораторіюму, який односторонньо оголосив Міхаїл Ґорбачов, то Совєтський Союз буде змушений відновити підземні випробування нуклеарної зброї.

„Реґен заявив, що поки існує нуклеарна зброя, її випробування не можуть бути припинені, — сказав Г. Корнієнко. — Совєтський Союз не може миритися з такими безвідповідальними висловлюваннями і повинен прийняти відповідні заходи".

Згадуючи про недавні пропозиції Р. Реґена про знищення ракет середнього засягу дії, Корнієнко заявив, що американці виступають з позиції грубої сили і їх пропозиції мають на меті досягти односторонньої військової переваги.

Корнієнко сказав також, що совєтський уряд чекає позитивної відповіді на свою пропозицію про проведення зустрічі на вершинах між головами держав, постійних членів Ради Безпеки. Така пропозація була зроблена М. Ґорбачовим у виступі на 27 з'їзді КПСС. На запитання репортера, чи ця пропозиція буде підтверджена дипломатичними шляхами, Корнієнко відповів, що „все, що виголошується з високої партійної трибуни", повинно розглядатися як офіційна заява.

Деякі політичні спостерігачі розглядають пропозицію Ґорбачова як спробу відмовитися від запланованої в цьому році зустрічі з президентом Реґеном в ЗСА. Ґорбачов уже заявив, що не бачить сенсу „в пустих розмовах".

Корнієнко ще раз нагадав, що совєтський уряд неґативно ставиться до стратеґічної оборонної ініціятиви президента Реґена, не заперечуючи, однак, проти дослідницьких робіт в цій ділянці. „Ми виступаємо лише проти розміщення будь-якої зброї в космічному просторі", — сказав Корнієнко.

К. ВАЛЬДГАЙМА ОБВИНУВАЧУЮТЬ У ВОЄННИХ ЗЛОЧИНАХ

Відень, Австрія. — Газета „Ню Йорк Таймс" інформує у виданні з 4-го березня ц.р., що Курт Вальдгайм, колишній генеральний секретар Організації Об'єднаних Націй, був прилучений, як вояк гітлерівської армії під час Другої світової війни до армійської частини, яка займалася ліквідацією руху спротиву в Югославії і брала участь у масовій депортації грецьких жидів до концентраційних таборів і на місце страти.

Такі закиди у воєнних злочинах К. Вальдгайма було зроблено на підставі архівних документів австрійського міністерства юстиції і міністерства закордонних справ. Австрія, як відомо, була частиною гітлерівської Німеччини після горезвісного „аншлюсу", тобток приєдння в 1938 році, і в такому стані знаходилися до кінця війни. Всі австрійські громадяни на рівні з німцями, підлягали загальній військовій мобілізації.

Так само інші засоби масової інформації, зокрема радіо і телевізійні станції передали цю інформацію, зглядно обвинувачення Вальдгайма тільки в дещо іншій версії, а саме вони заявили, що документацію про воєнні злочини Вальдгайма, який тепер є одним з кандидатів на президента Австрії, передав їм Світовий жидівський конгрес.

К. Вальдгайм, кандидуючи на генерального секретаря, правдоподібно з розмислом не згадав у своїй автобіографії років 1942-43, про які іде мова у закидах. На запитання кореспондентів К. Вальдгайм, який був генеральним секретарем Об'єднаних Націй від 1972 до 1982 року, підтвердив, що він як молодий 20-річний вояк був призначений до однієї військової частини, але він не відігравав жадної помітної ролі в її активності, а вже в ніякому разі не брав жадної участи у воєнних злочинах про які йде мова в закидах Світового жидівського конгресу. Вальдгайм заявив, що це вперше він почув про масову депортацію жидів із Сальонік в Греції до концтаборів на страту.

Документи також вказують, що він, як молода людина, був включений до двох гітлерівських організацій, але це була майже примусова мобілізація, а спротив проти неї міг викликати переслідування його родини ґестапом і агентами державної служби безпеки.

Політичні спостерігачі здогадуються, що висунене якраз тепер обвинувачення проти К. Вальдгайма, коли він кандидує на президента Австрії, може бути частиною заздалегідь запланованої кампанії проти осіб, які в будь- який спосіб були пов'язані з гітлерівськими часами і воєнними діями.

Союзові Округи Джерзі Сити і Перт Амбой матимуть збори

Джерзі Сити, Н. Дж. — З Організаційного Відділу УНСоюзу інформують, що дві союзові Округи відбудуть свої Річні збори в суботу, 8-го березня і неділю, 9-го березня.

Надгадсонська Округа — Джерзі Сити, яку очолює Володимир Білик, матиме Річні збори в суботу, 8-го березня ц.р.. Збори відбудуться в залі Українського Народного Дому при Фліт вулиці і Овкленд авеню, в Джерзі Сити. Початок нарад назначено на 4-ту годину по полудні. Екзекутивний Комітет на нарадах буде репрезентувати Володимир Сохан, головний секретар УНСоюзу.

Округа Перт Амбой буде мати Річні збори в неділю, 9-го березня ц.р., в залі української католицької церкви при Альта-віста вулиці в Перт Амбою. Початок о год. 3-ій по полудні. Округу, яка об'єднує 12 Відділів, очолює голова Михайло Захарко. Екзекутивний Комітет під час нарад буде заступати Уляна Дячук, головний касир УНСоюзу.

Під час нарад в обидвох округах в першу чергу будуть звіти уступаючих членів Управ та Контрольної комісії, дискусія над звітами, а відтак вибір керівних органів на біжучий рік. До участи в нарадах є запрошені відділові урядовці поодиноких відділів та конвенційні делеґати.

Члени Головного Уряду у своїх доповідях будуть інформувати присутніх союзовців про всі ділянки проведеної праці Союзу в минулому передконвенційному році. При тому вони подадуть інформації про плян праці Союзу в біжучому конвенційному році.

Дуже важливою справою до обговорення під час нарад буде схвалення організаційного пляну, а саме придбання 1,500 нових членів до 31-ої Конвенції. Це є конвенційна мета і буде осягнена тоді, коли всі делеґати по своїй можливості придбають бодай по п'ять нових членів.

У СВІТІ

НАЙМЕНОВАНИЙ ІЗРАЇЛЬЦЯМИ посадник міста Наблюс, на західньому березі ріки Йордан, загинув в атентаті, який виконав правдоподібно член Палестинської Визвольної Організації, або одного з її радикальних крил. Вбивник доконав свого злочинного діла в білий день, коли посадник Зафер ель-Масрі йшов пішки з дому до міської ратуші. Речник ізраїльської цивільної адміністрації на окупованих арабських землях заявив, що Масрі загинув за те, що шукав співпраці з усіма організаціями, а також з ізраїльтянами. Військові речники герметично замкнули ціле місто, але вбивника, який вистрілив три кулі з пістолі в посадника, не знайшли.

ЄГИПЕТСЬКІ ВІЙСЬКОВІ частини перебрали контролю в Каїро після того, як парамілітарні частини влаштували були минулого тижня бурхливі демонстрації, які, очевидно, закінчилися грабунками, підпалами, зударами з поліцією і військом тощо. Життя в місті повертається до нормального стану, хоч не всі робітники повернулися ще до праці, незважаючи на заклик уряду. Урядова комісія створена на зарядження президента Єгипту Госні Мубарака, веде докладне слідство заколотів, щоб знайти винних і встановити, що було правдивою причиною демонстрацій, які коштуватимуть єгиптян мільйони долярів.

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР НОВОЇ Зеляндії Дейвид Ленґ обвинуватив Францію за бльокування імпорту новозеляндських товарів до Франції у відплату за те, що новозеляндці відмовляються звільнити тих французьких громадян, які були замішані у затопленні корабля „Ґрінпіс" у зоні випробування французької нуклеарної зброї. Речники французького уряду відмовились від всяких коментарів в цій справі, але новозеляндські дипломати в Парижі підтвердили інформації, що Франція повертає назад кораблі з м'ясом й іншими продуктами, не зважаючи на матеріяльні шкоди.

ДЕРЖАВНИЙ СЕКРЕТАР Джордж Шулц заявив, що у випадку зменшення допомоги ЗСА для антикомуністичних повстанців в Нікараґуа, сандіністи сконсолідують свої сили і зліквідують намагання тих, які за всяку ціну хочуть відновити демократичну систему в їхній країні. У такому випадку ЗСА матимуть тоді до діла не з армією сандіністів яка, не зважаючи на совєтську допомогу все ще відносно слабо озброєна і технічно відстає від інших армій, але з добре організованими військовими базами Совєтського Союзу і комуністичної Куби. У випадку встановлення таких баз Нікараґуа стане центральним пунктом загрози не тільки для країн Центральної і Південної Америки взагалі, але для З'єднаних Стейтів в першу чергу, бо проти них такі бази підготовляються .Дж. Шулц заявив сенаторам, що згідно з інформаціями розвідки Нікараґуа отримала в останньому часі зброї на суму 500 мільйонів долярів і розпоряджає армією у числі 60,000 вояків.

ПОЛІЦІЯ В ПІВДЕННО-Африканській Республіці арештувала голляндку Гелену Пастоорс і закинула їй співпрацю з терористичною організацією під назвою „Африканський національний конгрес", головною організацією, яка веде і очолює боротьбу чорних африканців проти уряду білої меншости. Пастоорс перевозила нелеґально зброю й інші матеріяли з інших країн до ПАР, підробляла документи для підпільників, переховувала у своєму помешканні зброю і антиурядову літературу тощо. Г. Пастоорс була колись урядничкою в міністерстві закордонних справ Голляндії і від тоді розпочалася її співпраця з чорними революціонерами.

ЯЦЕК КУРОНЬ, один з провідних керівників підпільної профспілки „Солідарність", заявив у розмові з одним західнім кореспондентом, що теперішнє положення „Солідарности" є дуже тяжке не через брак активноти його поодиноких провідних членів, а через започатковану наново політику детанту між З'єднаними Стейтами Америки і Совєтським Союзом. Він свідомий того, що про справи „Солідарности" совєтські речники голосно не говорять, але в кулюарах, під час розмов американських і совєтських дипломатів ця справа виникала вже декілька разів. Чого домагалися совєти не тяжко догадатися, — заявив Куронь. „Ключі незалежности нашої організації і нашої країни взагалі на жаль не лежать в наших руках, а в руках всесильних світу цього. Ми повинні переконати Захід, що Польща є східнім Афґаністаном, і що вона потребує їхньої, тобто західньої допомоги", — підкреслив Куронь під час інтерв'ю.

В АМЕРИЦІ

ДЕРЖАВНИЙ СЕКРЕТАР Джордж Шулц, виступаючи перед сенатською Комісією закордонних зв'язків, виклав точку зору Адміністрації про надання негайної військової допомоги партизанам, які борються з сандіністським урядом. Дж. Шулц назвав режим Манаґуа „раковою пухлиною на тілі західньої півкулі" і навів докази того, що сандіністи підтримують повстанські антиурядові рухи в Сальвадорі, Ґондурасі, Коста Ріці і Колюмбії. На території Нікараґуа проходять вишкіл терористи з Венесуелі, Бразилії, Чіле, Уруґваю і Еквадору. Державний секретар сказав також, що сандіністи беруть участь в транспортуванні значної кількости наркотиків, вважаючи це „боротьбою з імперіялізмом".

В БОСТОНІ ВІДБУЛОСЯ відзначення 25-річчя з дня заснування президентом Джаном Кеннеді Корпусу миру. У церемонії взяли участь колишні і теперішні керівники цієї організації, перші її члени, родини молодих американців, які перебувають тепер в багатьох країнах світу, члени Адміністрації покійного президента. Заснований 1-го березня 1961 року з особистого наказу Дж. Кеннеді, Корпус миру символізує юнацький ентузіязм і заклик до самопосвяти, проголошений молодим президентом в його знаменитій інавґураційній промові. Понад 120,000 американських юнаків і дівчат внесли свій вклад в розвиток 62 країн світу. Перший директор Корпусу миру, зять президента Кеннеді, Сарджент Шрайвер висловив надію, що президент Р. Реґен продовжить благородну традицію, яка символізує американську безкорисливість.

ВИСТУПАЮЧИ НА ПРЕСОВІЙ конференції, заступник директора Космічного центру ім. Кеннеді Томас Атсман сказав, що полети міжпростірних кораблів можливо будуть відкладені принаймні на рік. У зв'язку з цим на невизначений час будуть звільнені 450 співробітників центру ім. Кеннеді, де працює 16,000 осіб. Крім того, плянується звільнити ще 650 осіб, але це сталося б у будь-якому випадку, бо будівельні роботи, на яких вони працювали, вже закінчені.

РОДИНА КОЛИШНЬОГО президента Філіппін Фердінанда Маркоса, яка прибула на Гаваї, привезла з собою майно у висоті кілька мільйонів долярів і 4 міл. дол. грішми. Коли репортери запитали секретаря Департаменту справедливости Едвина Міза, чи не порушив Ф. Маркос митних законів, привізши до ЗСА таку велику суму грошей, Е. Міз відповів, що покищо нема підстав вживати проти Маркоса якихось заходів. Однак він відмовився відповісти на запитання, чи буде проведено розслідування в справі майна колишнього президента Філіппін. На запитання, як поступить Адміністрація, якщо уряд Філіппін буде вимагати звороту маєтку і грошей Маркоса, президент Р. Реґен сказав: „Я про це нічого не знаю. Це справа уряду Філіппін і філіппінського народу".

АДМІНІСТРАЦІЯ БІЛОГО ДОМУ повідомила про існування секретного документу нікараґуанського режиму. Документ містить перелік заходів, які повинні перешкодити З"єднаним Стейтам Америки в наданні допомоги борцям за свободу Нікараґуа. Членів Конгресу ознайомили з його змістом, коли президент Р. Реґен передав в Конгрес законопроєкт про надання допомоги антисандіністам у висоті 100 міл. дол. В документі вказані прізвища американських громадян і назви груп, на підтримку яких сандіністи розраховують, щоб перешкодити наданню допомоги борцям за свободу Нікараґуа.

НЕНСІ СІНАТРА, дочка відомого кіноартиста і співака Френка Сінатри, написала книгу про свого батька, в якій твердить, що він ніколи не мав ніякого відношення до мафії. Однак у Департаменті справедливости зберігається рапорт, виданий в 1962 році на вимогу тодішнього секретаря Департаменту справедливости Роберта Кеннеді, в якому є незаперечні докази зв'язків популярного артиста з керівниками організованої злочинности. Незважаючи на це, Ф. Сінатра завжди був бажаним гостем у Білому Домі. Про цю загадкову історію написав недавно французький журнал „Тележур"

Влаштували професійний семінар в Українському Музеї

Ню Йорк (УМ). — Як і щороку, Метрополітальний музей знову влаштовує триденний семінар для працівників американських музеїв. Цього року зголосилося 30 осіб.

Першого дня семінар відбувся в приміщеннях Українського Музею (3-го березня), другого і третього дня відбувається в Метрополітальному музеї. Темою цьогорічного семінара є питання забезпечення колекцій, будинків і персоналу.

Директор УМ Марія Шуст бере участь у цьому семінарі. Як і кожного року, учасники мали змогу познайомитися з українськими справами під час полуденка в УМ.

УММАН надало почесне членство польському журналістові

Вашінґтон (ОУПС). — Українська Могилянсько-Мазепинська Академія Наук (УММАН) надала тут почесне членство редакторові В. Бончковскому „за науково-дослідчу й публіцистичну працю в ділянці українсько-польських зв'язків".

Святкове вручення грамоти, відбулося тут в присутності Президента Миколи Лівицького й представників польського культурно-наукового світу, в тому д-ра З. Дзеконского з Вашінґтону, інж. Я.В. Романовского з Монтреалю й інших, що вітали сеньйора польських науковців і публіцистів із грамотою, яку в окремій церемонії вручив йому д-р Ярослав Рудницький, президент УММАН.

Відбудуться сходини в справі студій для новоприбулих

Торонто. — Фундація УВУ при допомозі Канадсько-Української Іміграційної Служби влаштовує інформативну зустріч в справі студій для нових іміґрантів, яка відбудеться в неділю, 9 березня ц.р., о год. 3-ій по полудні в приміщеннях Інституту св. Володимира тут при 620 Спадайна вул.

Після відкриття, яке проведе Рома Саноцька, колишня голова біженців в Мюнхені,у вступному слові ініціятор зустрічі проф.Петро Гой,голова Фундації УВУ подасть інформації про стан найновіших втікачів в европейських країнах. Після того Богдан Микитюк, голова Канадсько-Української Іміграційної Служби, доповідатиме „Юридичне положення новоприбулих,

(Закінчення на стор. 4)

„Нема ні вітру, ні хвилі із нашої України"

Ню Йорк (О. Кузьмович). — Із залі Пластового Дому в Ню Йорку ллються так добре знані слова „Гамалії" виголошувані хлоп'ячими голосами і їх чуємо вже внизу на сходах. У залі вітає нас керівник Студії Мистецького Слова Лідія Крушельницька і дозволяє бути свідком проби з молодими акторами.

„Діти, спокійно, — зачинаємо від початку і то добре, бо маємо тепер репортера", — заповідає Л. Крушельницька і група укладається за її вказівками. Вгорі п'ять дівчат, внизу на кріслах чотири хлопці.

„Постава! Руки!" — паде наказ і відразу втихає молодечий сміх, а учні настороженo чекають кивку голови своєї учительки. Вона повторяє разом з ними слова „Гамалії". На її обличчі відограється ціла драма цієї Шевченкової поеми, ми бачимо як вона переживає це, що хоче вивчити молодих акторів. Бо до концерту залишилося ще тільки декілька днів.

Група деклямує на переміну, час-до-часу Л. Крушельницка перериває або додає лише свої завваги: „Не так голосом в горлі! Пам'ятайте, що літера "ж" перед "ц" міняється на "з". Повторіть усі разом ще раз „запорожці". І вони повторяють, як і повторяють ще раз і ще раз цілу поему, так як вимагає того керівник студії.

А ми прислуховуємося і в душі подивляємо терпеливості Л. Крушельницької, її завзяттю і любови до театрального мистецтва, що каже їй з таким вкладом часу, сил і педагогічних здібностей працювати з теперішньою українською молоддю. Ми знаємо добре, що сьогодні це не лише вмілість навчити їх гри на сцені та роль, але кожного разу треба зачинати від вивчення української вимови і мови.

Вкінці Л. Крушельницька робить перерву у своїй пробі і ми можемо розпитати її ближче, про цю імпрезу, яку саме підготовляє. Із захопленням розказує нам, що тим разом концерт в честь Тараса Шевченка в Ню Йорку буде зовсім інакший. Група з 35 молодих членів Студії Мистецького Слова бере участь в ньому враз із нашим відомим солістом Метрополітальної опери Андрієм Добрянським.

Після слова проф. Леоніда Рудницького, яким буде започаткований концерт, учасники вперше почують сольове виконання „Заповіту" А.Добрянським, композиції проф. Ігоря Соневицького, який крім цієї прем'єри зробив музичне оформлення для цілої імпрези. А далі член студії Володимир Курило на переміну із сольо співом А. Добрянського виконають „Думи", а молоді „студійці" виступлять з „Гамалією".

„Тим разом пояснює Л. Крушельницька, — я вибрала на концерт поеми політично-історичного характеру і з таких буде складатися також друга частина".

Довідуємося, що в програмі буде ще „Чигирин", „Холодний яр", „До Основ'яненка", „Псальми", а в другій частині „Великий Льох", „Суботів" і „Невольник", де знову виступить співак А. Добрянський.

„Програма так уложена, що одна поема зазублю-

(Закінчення на стор. 4)

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕНЬ В ШАМПЕЙН

Урбана-Шампейн, Ілл. — Українська Студентська Громада при Іллинойському університеті влаштовує Український День в суботу, 8-го березня, о год.2:30 по полудні в залі МекКінлі Фундації при 809 Південь 1-ша вул., Шампейн. У програмі виступатимуть мистецькі одиниці серед них бандуристи і танцюристи з Чикаго. Також буде перекуска з українських традиційних страв.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00 UNA members: $7.50 — 6 months, $15.00 — 1 year. Change of address - $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda"

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою — За зміст оголошень Редакція не відповідає

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J

Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

У Москві — старе вино у нових міхах

У Москві відбувається тепер 27-ий з черги Конґрес Комуністичної партії Совєтського Союзу із приявністю 5,000 делеґатів і майже півтораста закордонних комуністичних делеґацій. Компартія СССР нараховує на папері 19 мільйонів членів. Велика більшість з них — це люди, які зголосились до державної монопольної партії виключно із шкурних причин, щоб дістатись до упривілейованої верстви, яка має всілякі привілеї коштом решти народу. Новий генеральний секретар партії Міхаїл Ґорбачов, який встиг уже перевести чистку партійної верхівки від „старих" большевиків, заступивши їх кадрами молодших, виголосив велику промову, в якій намагався дещо наслідувати Хрущова з XX з'їзду, коли той розвінчав тирана Сталіна. Ґорбачов критикував своїх попередників, наприклад, Леоніда Брежнєва, за недолугість і перестарілі методи правління особливо в господарській ділянці. Обіцяв перевести реформи, які збільшать продуктивність щодо кількости і якости, зокрема в сільсько-господарському секторі. Гостро критикував Америку і її президента Реґена за нібито непоступливе становище у справі редукції стратегічної зброї та поручав свій плян, щоб скасувати в Европі всі ракети на середущу віддаль — совєтські і альянтські. Відкинув пропозицію Реґена, щоби збалянсувати збройні сили не тільки у ділянці атомової зброї, але й так званої конвенціональної, та особливо суходільних сил (танки, панцерні вози, число війська), в чому СССР має величезну перевагу над Заходом.

Вся п'ятигодинна промова Ґорбачова так і нагадувала попередні виступи кремлівських головачів, які скидали вину за всі недоліки в СССР на своїх попередників та заповідали „реформи", з яких насправді нічого не виходило.

Знавці відносин в СССР одностайно твердять, що й Міхаїлу Ґорбачову не удасться перевести ніяких сутніх змін у підсовєтській дійсності бо занадто глибоко закорєнилася гнила бюрократична однопартійна система з її хабарництвом, аматорщиною та утопійним здійснюванням Марксової лженаукової теорії про економічне плянування знаціоналізованої господарки у тому обезвласненому суспільстві, де не можна вийти із застою, що є там постійно присутній.

Ґорбачов заповів, що в справі цін на різні продукти прийде реформа по лінії пристосовування цін до вартости продукту і що буде допущене більше суперництво у продукції, особливо у радгоспах і колгоспах. Ці обіцянки в промові Ґорбачова свідчать про те, що він цікавиться успіхом реформ, що їх тепер переводять у суходільному Китаї. Але в Китаї лідери з Денґом у проводі мудріші за Ґорбачова і його товаришів, і китайський народ понад один більйон — податніший на реформи за росіян. Вся промова Ґорбачова — це була типова нудна большевицька пропаґанда і ще раз засвідчила, що большевики не можуть „змінитися", бо мусіли б самі себе заперечити.

Степан Женецький

МОСКВА ЗНОВУ ЗАЛИЦЯЄТЬСЯ ДО ЯПОНІЇ

II.

Совєто-московський найвищий ватажок, Ґорбачов після зустрічі з президентом Реґеном в Женеві, звітуючи про неї Верховній раді, заявив, що тепер настала потреба поправити відносини з Японією. ТАСС, совєтське урядове пресове агентство писало, що теперішні відносини з Японією не відповідають ані політичному значенню цих країн у світових справах, ані — економічному.

Японці відповіли на цей „гарний" вислів Ґорбачова у подібний прихильний спосіб. Прем'єр Накасоне відповів, що він є „задоволений" такою сердечною заявою Ґорбачова, та натякнув про можливий з ним обмін відвідинами.

До того слід додати, що віднедавна йдуть намагання поправити торгівлю між обома країнами, яка сильно зменшилася до 3.9 більйона в 1985 році, із 5.6 більйона в 1982 році.

Минулого місяця обі країни підписали умову, за якою Японія купуватиме деревні продукти, а Совєтський Союз буде купувати японську машинерію.

Москві не вдасться „забити клина"

Одначе не зважаючи на такі обопільні „теплі слова", японські політичні провідники дуже насторожені до тих совєтських „милих залицянь". Один із старших представників японського уряду заявив, що уряд Накасоне мусить виразно дати до зрозуміння Москві, що їй не вдасться „забити клина" між Америкою і Японією. Йдучи по цій самій лінії, японці насторожені, чи Шеварднадзе підійме питання про можливу участь Японії у пляні президента Реґена „зоряної війни".

Як досі, Японія тільки висловилася, що вона має „зрозуміння" до пляну протиракетної оборони. Це є зумисний неясний вислів, ціллю якого є позіскати час для уряду Накасоне, коли він застановляється, , чи включити японську технологію до дослідів над плянами „зоряної війни".

Для японського прем'єра Накасоне порозуміння з Совєтським Союзом було б дуже допоміжним, якщо б він плянував бути переобраним третій раз прем'єром у виборах, що відбудуться при кінці біжучого року.

Речники японського міністерства закордонних справ висловлюють думку, що не зважаючи на те, що Москва має величезну мілітару перевагу над Японією, то Японія також має сильні атути в переговорах з Москвою: вона має все те, чого Совєтський Союз потребує до розбудови своєї відсталої економії — капітал і високу технологію.

Територіяльні справи

Японський уряд дав до зрозуміння, що якщо Москва буде говорити про гроші, то вона рівнож мусить дискутувати про територіяльні проблеми.

Чотири оспорювані острови, що по японськи називаються: Куняшірі, Еторофу, Шікотан і Габомаї — простягаються на північ від східнього кінця острова Гоккаїдо. Совєтський Союз захопив їх після закінчення Другої світової війни на підставі розподілу альянтами неяпонських територій, що ними володіла Японія. Совєтський Союз тоді твердив і далі твердить, що ці острови є частиною Курильських островів. Японія знову доказує, що вони є історичною частиною її національної території, називаючи їх „Японською північною територією".

Кілька років раніше, Москва була готова повернути Японії — Шікотан і Габомаї — щоб могти заключити мировий договір, одначе японці домагалися повернення всіх чотирьох островів. В 1978 році Москва заявила, що між Совєтським Союзом і Японією немає „жадного територіяльного" питання і тому немає про що говорити.

Як тепер Москва поставиться до цього питання — побачимо.

Японія і Україна

При сьогоднішньому політичному укладі сил у світі, Японія є нашим природним союзником: ворогом Японії і смертельним ворогом України, є та сама, загребуща, імперія, будь вона комуністична, царська, а чи й якась там демократична. А в політичному світі все ще є важливою стара, римська пословиця, (яка, правда деколи не справджується), що „ворог мого ворога — є моїм приятелем". А це значить, що в боротьбі проти Совєтського Союзу — Японія є нашим природним союзником, а Україна є таким же природним союзником Японії.

Україна, — це велика нація і вона може багато допомогти Японії, коли б вона найшлася у війні з СССР, також Японія могла б багато допомогти українцям, як під час миру, різними політичними потягненнями у міжнародних стосунках, а ще більше в часі визвольної боротьби проти Совєтського Союзу.

Українцям у вільному світі треба шукати зв'язків з японцями і ширити між ними нашу, українську, визвольну проблематику, вказуючи їм на обопільну користь японсько-українського союзу проти нашого спільного ворога, Москви.

Українцям треба всюди шукати союзників для боротьби з Совєтським Союзом. Одним з природних союзників проти Москви є великий і хоробрий японський народ. Старaймося зацікавити японців нашою визвольною справою і позискаймо їх, як нашого союзника до спільної боротьби, проти спільного загребущого ворога.

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Яр. Климовський

„Кім бил Нікіфор?"

II.

Слід зазначити, що знаки питання, оклику й інші інтерпункції в дужках, що їх подає М. Сівіцький в своїй статті теж мають свою вимову.

У тексті, що переплітає альбом Банаха є такі рядки:

„Никифор уродився на границі Сходу і Заходу, пережив двоє воєн, зазнав насилля ворога, після другої війни був виселений. Викинено його з Криниці, без якої не міг жити. Наше особисте, культурне, державне життя було часто трагедією жахливішою ніж на Заході. Польща була щитом Европи. Атакували нас із усіх сторін..."

Який же то ворог — питається Сівіцький — доконав насилля над Никифором чи бува не той, що його виселював з Криниці?

А як достежити в працях маляра, що Польща була щитом Европи?

Якщо польське життя було трагедією, то що це має спільного з творчістю Никифора?

• • •

Позбавленим вірогідности було б припущення, що пишучи серію книжок про Никифора, Банах не знав української сторінки його біографії, багатої так перед війною, як у періоді опіки Банаха. Навіть В. Кравзе підкреслює у рецензії, що перший відкрив криницького мистця львівський маляр Роман Турин, не згадавши зрештою його українського походження. Отож, будучи адміністратором криницьких пансіонів „Слотвинянка" і „Владислава", Турин відкрив Никифора ще в 1931 році, дав йому харч і постіль, дав полотно і фарби, заохочував до дальшого малювання.

Коли у 1932 році львівський Український Національний Музей улаштував у Парижі виставку праць українських, італійських і французьких мистців, Турин виставив там рівнож колекцію праць Никифора, збагачуючи українське малярство.

На виставці малярів-самоуків у Львові, що її зорганізувала в 1938 році Асоціяція Незалежних Українських Мистців (АНУМ), виставлено 105 праць Никифора, що зумовило появу багатьох рецензій ув українській і польській пресі. І ніхто тоді не говорив про польськість мистця. Під час окупації (німецької — прим. Я. К.), Турин привозив Никифорові одіння і скомплектував кількісно значну колекцію його праць, частинно підписаних кирилицею. Після війни творчістю Никифора цікавились усі українські осередки в Україні, Польщі й на еміґрації.

Заходами Турина й Івана Красовського, директора Етнографічного Музею у Львові виставлено в 1968 році Никифора на виставці у Львові та Києві; на одній із програм львівської телевізійної станції показано відповідний фільм, а в тамтешніх щоденниках появилось декілька статтей. Як незвичайне явище в західньоукраїнському мистецтві представила творчість Никифора „Історія Українського Мистецтва" в шести томах (Київ, 1967, т. V).

У Польщі багато матеріялу на цю тему помістили українські періодики, що виходять від п'ятдесятих років — тижневик „Наше Слово", місячник „Наша Культура" й „Український Календар". У церковному календарі присвячено мистцеві окрему поему. Публікації підписували земляки переселені в Україну, що знали мистця з-перед війни, висловлювалися знавці українського мистецтва, ділилася враженнями із зустрічів тодішня лемківська молодь, у гурті якої Никифор почував себе наче б і знову на світ народився. Особливо цікаві були публікації етнографа Павла Стефановського з Білянки біля Горлиць, який вклав багато зусилля для вірного зображення Никифорового родоводу. Звідтіль знаємо, що мати українка (автор назвав „русінка" — прим. Я.К.) називалася (згідно криницької метрикальної книги) Євдокія Дровняк, а не Марія Деревняк, як подає „Польскі Словнік Біографічни", а за ним Банах. Никифор одержав при хрещенні ім'я Єпіфаній. Стефановський повторяв це в „Нашому Слові" ще у 1971 році, тож шкода, що цього не поміщено в альбомі Банаха, бо ж ці дані історні.

Менше, але вірно, писала про Никифора українська еміґрація на різних континентах, яка потрактувала випадок з Никифором як доказ польської захланности. Ці публікації дуже часто були писані в мові краю, де жили еміґранти або на ту мову перекладені, доходили і далі доходять до різних народів, що не приносять Польщі блиску.

З українців-еміґрантів, що писали про Никифора Сівіцький наводить цілий уступ з монографічного єскізу Вадима Лесича „Никифор з Криниці", виданого в 1971 році.

Автор (тобто Банах — прим. Я.К.) радіє паризькою перемогою „польським Никифором" як починателем польських виставок у Парижі після 1945 року, а також із здобуття належного йому місця як визначного польського наївного мистця. Не стрічається натомість ув альбомі місця, щоб Никифор був названий лемком як це ми читали в попередніх книжках, не кажучи вже про назву українець. Цього окреслення немає в жадній книжці.

Сумніваюся, чи це є і для Польщі і для Никифора найкраща прислуга. Нам відоме народнє прислів'я: „не роби другому, що тобі немиле".

Невже історія перестала вже бути учителькою життя?"

Юрій Р. Рибак

ПОШТОВЕ ЗАМОВЛЕННЯ У СВІТЛІ КОНТРОВЕРСІЇ

Не йти до крамниці і не купувати товар особисто, а замовляти його поштою на основі інформації із каталогу — це давня практика не одного американця. Дійсний розвій його припав на час, коли після громадянської війни (1861 - 1865) розбудова мережі залізничих шляхів зблизила до себе місцевості, а пошта уможливила доставу товару до порога покупця.

У тому ж часі народжуються нові висилкові доми („Mail-order houses"), які з більшим чи меншим успіхом існують досі. В останніх п'яти роках каталоговий бизнес дійсно розвинувся і його обороти перевищили крамниці, що їх особисто відвідують покупці. Згідно з обрахуваннями товариства Безпосереднього торгування — (Direct marketing association) минулого року пошта у ЗСА доставила десять більйонів каталогів, цебто на два із половиною разів більше, ніж у 1978 році.

Надзвичайно активна видавнича діяльність каталогів так старих як і нових фірм викликала гостру конкуренцію у здобуванні більшого пайку існуючого ринку збуту. А тому, що „встоятись не було сили", деякі фірми зійшли з поля економічного бою й або закрили двері, або змінили предмет свого зацікавлення. І тоді жертвою впав теж найстарший в ЗСА висилковий дім, що був частиною „Montgomary Ward"... у минулому році появився останній каталог, що проіснував 113 років! Дорадники фірми вважають, що треба було перевести основну реорганізацію і примінити новий спосіб видавання та методу розподілу.

Що нового зайшло у цій ділянці, що потягнуло за собою основні зміни для деяких фірм? Перш усього відступлено від практики видавати загальний каталог для всіх покупців, а приступлено до ідентифікації покупців, та їхнього особливого зацікавлення; у вислiдi прийшло до заплянування більшої кількости каталогів з меншим об'ємом. І ось Сірс, Робак і Ко. що у 1984 році з каталогового продажу осягнув був майже 4 більйони долярів із загального обороту 27 більйонів долярів — завдячує якраз своїм 22-ом родам каталогів.

Контроверсія у поштовому замовленні безперечно існує в тому, що товар купується „насліпо", бо єдиною інформацією є знімка чи опис. Дещо інший рід контроверсії проявляється у тому, що приватна адреса покупця стає товаром, що попадає на загальну листу, яку може кожний набути і використовувати для своїх цілей. У практиці зустрічається, що пошта доставляє різну, друковану всячину, а людина дивується, яка вона славна і всі про неї знають!

Із поступом науки медицини та продовженням пересічного життя американця, більшає значення аптеки. Тому й не диво, що говориться про 19 більйонів долярів річного бизнесу самими ліками на рецепту. Цю цифру хочуть аптекарі боронити у хвилині коли на ринок вступає конкуренція висилкової аптеки („Mail-order pharmacy"), що виповняє рецепти переслані поштою. Тому оборонці консервативної аптеки цей новий спосіб уважають шкідливим для „безпеки та здоров'я горожан".

І знову публічна опінія зустрілась із поважним спірним питанням тим разом відносно ліків. Цю контроверсію спричинила пожвавлена конкуренція висилкових аптек, бо їхні ціни нижчі і пов'язані з вигодою для відборця. Висилкові аптеки можуть продавати лікарство дешевше, бо мають нижчі кошти адміністрації, закуповують більші кількості і вживають загальні („generic") ліки, коли лише можливо. Сама ж висилка поштою — це ідеальна розв'язка для осіб, що мають проблему дістатись до звичайної аптеки. Тому і не диво, що щораз більше сеньйорів використовує цю можливість.

Недавно Крайове товариство аптекарів для роздрібного продажу видало летючку де, між іншим підкреслює що висилковий аптекар не може ґарантувати посилку, а що важливіше відповідати особисто на запити. На це висилкові аптекарі мають спосіб, бо втримують безплатний телефон і кожночасно зацікавлений може зв'язатись з фармацевтом. Це не переконує опозицію, бо вона настоює, що таки ніщо не заступить безпосередньої розмови та живої виміни думок.

Противники висилки ліків поштою турбуються тим, що лік може втратити свою лікувальну силу, коли зустрінеться із екстремами температури під час пересилки, а знову ж помилки у самій пересилці можуть позбавити пацієнта ліку саме тоді, коли він його найбільше потребує...

На це прихильники висилкових аптек відповідають, що помилка — це природне, людське явище і незалежно від уваги всюди вона може притрапитись без огляду на рід аптеки! У контроверсії, хто краще служить своїми услугами наведено приклад з нюйоркських дільниць, де живуть зубожілі старші особи і куди звичайні аптеки не займаються доставою ліків. Буває і так, що аптеки вивішують у вікнах афіші про знижку цін для сеньйорів, одначе — це лиш ринковий трюк, щоб захопити замовлення.

Виглядає, що кожний рід аптеки має свої світла і тіні, а остаточний вибір, хто виповнятиме рецепту належить до людини, яка своє здоров'я уважає „найціннішим скарбом у світі".

П. Андрієнко-Данчук

НЕЗАБУТНІЙ ВЕЧІР У МЮНХЕНІ

II.

Іде соняшна Улита. В її очах, на краєчках уст, у здриганні вій, шматочки пливкого золота. Її тіло укладається, як у золотодощ — соняшний шаль.

На ногах, із тонюсіньких ремінчиків, сандалі. Находу заплітає косу й обвиває навколо долоні.

Уся Улита, як у дзеркалі сонце.

Дівчина і ластівка.

Тріпочуться її вії, розгортає їх вітер, як темні вітрила.

Стокроткові очі в похміллі ясніють росою.

Перлиться юна, невловима радість. Бери її, Улито!'...

— „Природа, ліричний малюнок — і все ж таки ця дівчина виступає в контексті настрою й пейзажу. І далі додаються лише поодинокі риси в її портреті, в ході оповідання.

„Я не беруся визначити тепер, може ще рано, який стиль панує в її творчості, але мені здається, що вона стоїть між романтикою й імпресіонізмом, вона росте і визначається стилево, я думаю, що вона ще більше скристалізує свою стилеву своєрідність.

„Кожний письменник, особливо письменник, який так багато читає, як пані Коленська, стоїть під різнорідними впливами. Ці впливи не обов'язково такі, що письменник наслідує, він переймає ці впливи підсвідомо і зовсім, може, несподівано для себе.

„І коли б я шукав впливів, то я б сказав, російський письменник Антон Павлович Чехов в драмах 'Вишневий сад', 'Чайка' — настроєві драми Миколи Куліша з 'Патетичною сонетою' — це два бігуни але обидва все ж таки в ліричному пляні.

„У нашої письменниці багато настроїв патріотичних — і це є великий позитив, це є те, що нам зараз потрібно — плекати літературу на високому мистецькому рівні, — і це вона робить, саме пише на високому мистецькому рівні.

„І коли б мені було дозволено щось побажати, я бажав би перш всього всіляких успіхів, але крім того що й посилення державницького струменя в цьому національному напрямі її творчости..."

На цьому д-р Ю. Бойко закінчив своє вступне слово і попросив письменницю Любов Коленську, щоб вона розказала коротенько і „...так безпосередньо, як вона це вміє, як саме вона творить, як іде процес творчости, як виникає твір, які поштовхи для того бувають — і як це остаточно оформлюється на папері?"

Любов Коленська дякувала, вітала присутніх і дуже цікаво представила техніку писання своїх творів, як вона ще дитиною любувалась у кольорових картинах, просиджувала над ними по 4-5 годин, і вже тоді закарбувались у неї певні образи мистецької картини, які в майбутньому передала на папері, зазначивши, що вона любить кольори, краєвиди, обсервує обличчя і рухи людей': „Пишу часто, коли їду автомобілем, очевидно не за кермою, зазначила письменниця, — в моїй душі тоді закарбовуються різні зустрічні моменти: гори, пагорби, дерева, травинки, квіти, розквіт цвіту, чи усмішка людини, — це все якось кудись входить, ніби на фотографічну плівку... І там, у цих фраґментах на папері, є я і моє оточення. Так сталося, що під час їзди автом, на протязі двох-трьох годин я написала мою новелю „Я не знала"... У мене вічне бажання творити, відтворювати оте все людське, глибинне, описувати серце людини із нюансами її найтонших переживань. Я спостерігаю, фотографую всі коливання людської душі з усіма її хуртовинними пристрастями чи з стоїчним її спокоєм, з її прагненнями, а іноді з безсилими слабостями, але завжди у моїх творах є одне прагнення до досконалости і до краси... Так створилася новеля 'Віддали сина'".

„Найкраще міг представити творення новель наш великий новеліст-імпресіоніст, — продовжувала письменниця, — Михайло Коцюбинський, у своїй новелі 'Цвіт яблуні'. У нього вмирає його єдина доня, його болить душа, але рівночасно він не може відійти від того, щоб не записувати кожного шепотіння, відголосу, крику, стогону, ридання; він починає описувати темінь ночі, отого каганця на столі, що блимає й колишеться все слабше й слабше, що було символом смерти його доні, він був батьком і письменником, який не міг не писати, бо така вже була його душа, щоб вилити всі свої болі, жалі, думки і переживання на папір"...

Новелю „Віддали сина" прочитала Ганна Шепко.

Новеля передає страхіття Другої світової війни — руїни, ненадійність. — Щоб спасти життя, люди товпляться, залишають все, щоб врятуватись... Між натовпом родина: Павло, Олена і їх одинадцятирічний син. Ріка, побиті мости; вони змушені якось перейти на другий бік ріки, а як?... Військовики згоджуються перевезти сина і залишити в першому селі, а вони тоді його віднайдуть. Але, дарма, надія завела, вони більше сина не побачили, даремно розшукуючи: „...І пішли ми у далеку і довгу мандрівку за сином нашим осінніми садами, де груші й яблука котились під ноги, а людей не було; по гострих кам'яних стежках, по них босоніж наші серця; кланялись гостроверхим містам і зруйнованим, сплюндрованим селам, в хатинах їхніх шукали захисту для себе, може й для сина; напувались холодною водою з колодязів, на полях, між стернею шукали зерна; пролітали літаки, а я рукою благословила їх, бо й там чиїсь сини. І так місяць за місяцем сплила війна, і ми вибрались аж поза океан; а чейже там він... Пересипались літа, а помежи ними жадної вістки і жадного нам життя...

Аж тепер лист. Не від нього, не від Максима, а від родичів далеких наших, пишуть що він у Воркутську, писати не може, але й ми ні... Це так, ніби ми на все життя уже німими стали: слово у гортані, але вийти йому звідтіля годі..."

Непересічним хистом передачі тексту Г. Шепко зачарувала присутніх, чулося зітхання і співчуття до осиротілих батьків і тяжкої розлуки.

Другу новелю „Не вірю" прочитав д-р Ю. Бойко; в ній письменниця описує трагедію української родини під тиранією московсько-совєтського режиму.

Найбільш трагічною особою є тут мати Марія, вона переживає глибоку біль, її переслідуваний чоловік Максим, змушений утікати, для Марії глибокий біль пережиття, а ще більше відкрилась в серці кривава рана, коли мати повертається до своєї хати і бачить варварське спустошення, зникли з хати її сини — Ігор і Олег, а на столі лежить папір і чужою рукою написано: „Це вам за Максима!"

Марія у великому горі, в тривозі з болем питає себе: „Як же тепер відшукати синів і де? Максим на прощання просив: 'Маріє, збережи синів!' "

Марія, у зимову хуртовинно-темну ніч йде шукати своїх синів, грізна сторожа відганяє її від потяга, вона не може передати синам хлібину, попрощати їх може на вічність. Потяг рушає, Марія просить і біжить, встигає вчепитись до вагону, та жорстокий доглядач скидає її на пустинному засніженому полі... потяг мчить шалено, Марія зникає, лише видніється на засніжених кущах ... тремтить загублена Маріїна хустина. У перехресті вітрів жде порятунку..."

Новеля „Я не вірю", залишається в глибині серця кожного, бо комуно-московська машина нищення народу не змінилась.

Нелегкий текст з першого драматичного твору письменниці „Місія ще незакінчена" читала Евеліна Чурай.

Закінчення буде.

„Сей день, що його сотворив Господь"...

Владика Стефан висвячує о. В. Колпакова.

Йдучи слідами апостолів та вибраних ними провідників Христової Церкви — єпископів та священиків, Архиєпископ і Митрополит Стефан Сулик, поставив в єреї диякона Володимира Колпакова, ЧНІ, сина Віктора та Софії Кітвіч з Нюарку, Н.Дж., в неділю, 22-го грудня 1985 року, в часі Архиєрейської Божественної Літургії в Церкві св. І. Хрестителя в Нюарку о год. 4-ій по полудні.

З парафіяльного дому урочистою процесією впроваджено Владику Стефана до церкви, під звуки дзвонів та співів хору. До Архиєрейської Літургії з Владикою, головним святителем, станули: парох церкви о. Михайло Кучмяк, ЧНІ; протоігумен Чину Отців Редемптористів о. Михайло Бздель; о. Патрикій, ЧСВВ, парох церкви св. Юрія в Ню Йорку та Генеральний вікарій стемфорського Владики Василя, о. Йосиф Федорик, декан Нюджерзького деканату, о. Іван Сіянчук, ЧНІ, та Юрій Перейма, ЧНІ, представники Дому Спасителя в Торонто, та парох Вілкс Берри, Па., о. Іван Фецко, ЧНІ.

Майстром церемонії були отці Монсеньйор Мартин Канаван, канцлер Митрополита Стефана, та о. Михайло Вівчар, ЧНІ, сотрудник у Нюарку. З зворушуючою церемонією свячень співділяли отці й братиченці українського та латинського обрядів, семінаристи з Дому Отців Редемптористів у Торонто та диякон Володимир Колпаков, який відбував там свої богословські студії. Приявними були батьки, сестри, ближча та дальша родина й приятелі о. Володимира. Простору Церкву св. І. Хрестетеля виповнили вірні вщерть.

При такій чудовій обстановці почалася Архиєрейська Літургія, що її прикрашували співи хору місцевої церкви, під диригентурою Михайла Добоша. Дияконами були о. Іван Сіянчук, ЧНІ, та до часу поставлення в єреї о. Володимир Колпаков, ЧНІ. Обидва диякони голосово і музично було на своєму місці і вив'язалися досконало із своєї дії.

По прочитанні святої Євангелії, о. Михайло Кучмяк, ЧНІ, виголосив слово-проповідь, що в ньому вказував на важливість духовного стану та духовного вибору, бо за голосом свого покликання пішов о. Володимир Колпаков. Він, як Христовий священослужитель, стоїть тепер як посередник між Богом та його духовними дітьми і буде дбати про спасення їх душ, буде їх дорадником, буде їх учителем. Отець-парох подякував родині, що виховала о. Володимира в релігійно-побожному дусі, в любові до Христа, за голосом якого пішов нововисвячений душпастир, допомагаючи йому матеріяльно стати тим, чим він сьогодні є. Проповідник просить Бога про благословення для нового садівника у Винограднику Христовому, про сильну віру та запал у праці для Церкви і свого народу.

Отець Володимир є найстарший з чотирьох дітей в родині. Три його сестри вже заміжні. Народився о. Володимир у Венесуелі 26-го січня 1950 року. В році 1956-му родина переїхала до Ню арку, де належить до парафії св. І. Хрестителя.

Публічну школу та середню закінчив о. Володимир у Нюарку, далі — коледж Сітон Гол і університет у Савт Орандж, Н. Дж. В роках 1977-78 вступив він пробним кандидатом до Згромадження Братів Місіонарів, вітки Братів Милосердя — Матері Терези. В році 1979-му вступив він до новіціяту Отців Редемптористів в Окономовок, Вісконсин. Згодом розпочав свої студії у колеґії св. Анфольса в Саффілд, Конн., де одержав ступінь бакалявра з філософії.

Від 1982 року перебував о. Володимир у Домі Спасителя в Торонто, студіював богословські науки в Торонтонському університеті св. Михаїла, де і закінчив їх дипломом маґістра теології. Дня 17-го лютого 1985 року Владика Ізидор, єпископ Торонто, рукоположив Володимира на диякона.

По закінченні Архиєрейської Літургії новоставлений ієрей Володимир уділив єрейського благословення духовенству, родині та вірним. Перекуска для всіх учасників торжества відбулась у шкільній авдиторії. Господарем прийняття був о. Юрій Перейма, ЧНІ, з Канади.

Високопреподобний о. Михайло Бздель, ЧНІ, протоігумен, у своєму похвальному слові, зверненому до нововисвяченого отця Володимира, вказав на його витривалість у час його некоротких студій у різних місцях, на його відданість та любов до своєї Церкви та обряду, кличучи про молитви в його наміренні. Господар прийняття о. Юрій представив батьків, родину та приятелів о. Володимира, ставлячи їх за добрий і виховуючий примір для других у їх служінні своїй Церкві та українській громаді.

Вкінці о. Володимир у своєму слові висловив безмежну подяку родині за поміч в осягненні його заміру бути священником, подякував Господеві за великий привілей служити Йому, як рівнож дякував усім священикам, що допомогли йому осягнути це велике достоїнство.

В неділю 29-го грудня о. Володимир Колпаков відслужив свою першу Літургію подяки в Церкві св. І. Хрестителя в Нюарку, Н. Дж., о год. 9:30 ранку та уділив своє єрейське благословення всім присутнім парафіянам на всіх Літургіях, що їх служиться в неділі о годинах 8-ій, 9:30, та 11-ій ранку.

Михайло Добош

На спомин Другові св.п. д-рові М. Доберчакові

Мені судилося зложити китичку споминів про тебе, Друже Миколо-Люляшку мого незабутнього приятеля ще зі шкільних літ. Хоч короткі роки наших шкільних літ вже давно проминули, — то все ж таки вони в споминах на затерлися. Було нас троє приятелів у пластовім курені Тернопільської гімназії, але також в різних культурних та апологетичних гімназійних кружках. Тут я запримітив твій стислий характер і скромність твоєї душі. Після заборони і розв'язки пласту в Тернополі, що розвивався в ідеях фізичного і морального розвитку української молоді, яка непотрібна і примітивна була ненависть „могутньої" польської влади до нас, — які хотіли тільки вільности життя.

Ми створили нелеґальний курінь, що звався „Могікани". І ми далі жили в пластовім дусі, раділи нашими успіхами аж до часу розв'язки нашої тернопільської гімназії польськими шкільними і адміністраційними властями.

Я мушу тут підкреслити нашу любов до Друзів. Ми були разом об'єднані нерозлучимою ідеєю приятельства чи то в таборах на золотому Поділлі, чи над Дністром, чи в Карпатських гордих горах. Усюди — наша трійка останніх Могіканів. Ти був, друже Люляшку, взором вірности, приятельства, дружби в прикрих і радісних пластових пригодах. Ми були дійсно „діти сонця і весни". Наша кличка Скоб! — Сильно — Красно — Обережно — Бистро! - була радістю наших юних літ.

Після закінчення гімназійних студій ми розійшлися, поплили кожний своїм руслом. Ти мав щастя студіювати у своєму краї, я мусів піти „за границю". Ми стали поважними мужчинами — здобули знання і звання. Довгі роки ми не мали ніякої вістки про себе. Прийшла війна — відтак еміграція на Захід. Але спомини минулих літ лишилися в наших серцях, бо ми лишилися пластунами! Після сорока літ ми знову віднайшли себе — в ЗСА. Хоч на короткий час, Люляшко привітав мене в Ґлен Спею на своєму хуторі. Згідно зі старим звичаєм, старі Могікани пригадували собі минуле — провадили запальні дискусії, я якось передчував, що цим разом розійдемося на довгий час.

Ти, Друже Люляшку, покинув нас. Прощай!

Це була Дружба, яка існуватиме і поза гробовим життям.

Ми лишилися пластунами.

Прощай — я останній Могіканин.

Твій Куба,
д-р Володимир Конрад

ПОДЯКА

Дня 30-го жовтня 1985 року відійшла у Вічність наша Найдорожча
МАМА, БАБУНЯ І ПРАБАБУНЯ

св. п.

Розалія Блонарович
з дому Скарбінко

Цією дорогою висловлюємо нашу щиру подяку всім, які особисто, листовно чи телефонічно зложили нам своє співчуття. Дякуємо тим, які взяли участь в похоронних відправах, жертвували на Служби Божі, на квіти або зложили датки на добрі цілі.

Сердечно дякуємо місцевому парохові о. Мирославові Грабовському за уділення Померлій Тайни Єлеопомазання, за відправлення Парастасу, похоронної Служби Божої та за надгробну відправу на цвинтарі св. Марії на Факс Чейсі.

Наша щира подяка Родині та всім Приятелям, які не жаліли часу й труду та прибули, щоби бути з нами в цей важкий для нас час.

Під час похорону на заупокійні Служби Божі зложили: М. Позинська, А. Плюта, Брачет, Пет Плюта, С. і О. Дешеві, М. Вольнер, пп. Кухти, М. Смолій, М. Зволенік, Є. Лесик, К. Шашаровська, П. Донеллі, А. Годеровські, Р. і Л. Мельники, К. і Д. Молодовці, О. і Є. Вчеснюки, А. і С. Візняки, І. і А. Сольчаники, М. і Ф. Грабові.

На Український Музей зложили: М. і Д. Стахів, Р. і Л. Мельники, Н. і І. Даниленки, С. Мельник, Пет Словік, І. і А. Сольчаники, Є. і Т. Павлюки, О. і Є. Вчеснюки, Т. Рац, А. і С. Микити, С. і М. Матвійків, Р. і М. Плахти, Я. Щербак, П. і Ф. Грабові, С. Годеровські, Я. і М. Клюки, Н. і І. Баґани, К. і Д. Молодовці, М. Кобиринка, І. Назаревич, О. і М. Венчаки, А. Плюта. Разом 1,420 дол.

Деякі жертводавці вислали свої датки безпосередньо й їм за це дуже дякуємо.

Висловлюємо щераз наше сердечне спасибі всім, а Всевишній нехай винагородить їх Своїми Ласками.

Дочка: Ліда Кий з Родиною
Сини: Левко і Роман з Родинами
Братанок: Еля і Євген Скарвінки

ПОДЯКА

Волею Всемогучого Творця відійшла у Вічність, 7-го листопада 1985 р., на 81-му році життя, наша Найдорожча, Улюблена і Всеприкладна
МАМА, БАБУНЯ, ПРАБАБУНЯ І СЕСТРА

бл. п.

Казимира з Праєрів Будз

дружина св. п. о. рад. Микола Будза.

Похорони відбулися у вівторок, 12 листопада 1985 р. з церкви св. Архистратига Михаїла в Чикаґо.

Найперше в особливий спосіб дякуємо і молимо Всевишнього, що б добром глядів на Отців: о. Івана Кмеча, пароха церкви св. Архистратига Михаїла, за його прямо скнівську любов до покійної, за всі похоронні відправи і вірні та теплі слова прощання під час св. Літургії, о. мітр. М. Бутринському за співучасть у похоронних відправах та прощальні слова під час поминків, о. крил. В. Возняковi за співслужіння панахиди у каплиці.

Найсердечніша подяка Приятелям, Знайомим, Парохіянам та всім тим, які щедрістю духа, теплом співчуття і добрим словом огрівали нас у днях чорної туги і смутку.

Щире спасибі куз. др. М. Тимнякові, який в ім'я дітей прощав покійну над могилою.

На нев'янучий вінок пок. Казимири Будз зложили пожертви: по 50 дол. — О. Проць, Д. Попель, др О. і Б. Попелі, П. Головата, др. М. Тимняк, по 40 дол. — Б. і Л. Семедяки, по 30 дол. — Р. і О. Морози, Б. і Л. Вовчики, Н. Нищота, др. О. і Р. Яхторовичі, по 25 дол. — 24-ий Відділ ООЧСУ, Осер. СУМА ім. Крут, по 20 дол. — М. Остап, др. Л. і Л. Кірінчинські, О. і Г. Зради, інж. Л. і В. Сурівка, д-р Б. і Л. Іванці, д-р Я. і О. Іванці, С. і Р. Окрухи, А. і Л. Коломайці, В. і В. Брдиші, д-р М. і І. Головаті, П. і У. Павленки, Є. Поско, І. і Л. Міщини, О. і Г. Колоюси, Н. Сурівка, М. і С. Білецькі, по $10: М. Дорожинська, П. Лусенко, В. і Н. Шуі, М. Поліщук, П. і С. Бабії, П. і Є. Процики, П. і М. Бойчуки, І. і Т. Фецуляки, інж. А. і М. Гайдуки, О. і Г. Спольські, О. і Т. Ґроди, С. і І. Головаті, др. М. і М. Лібери, О. і М. Шиманчики, М. і С. Семків, В. і Н. Савчаки, М. і М. Вороблі, В. Заокопний, інж. Е. і М. Войтечки, М. і О. Пітули, Є. Гебда, по 5 дол. — І. і І. Ватсон. Разом на суму 1000.00. З цього передано на заупокійні Служби Божі до церкви св. Арх. Михаїла 200 дол. а 800 дол. вислано на потреби світської духовної семінарії у Бразилії, на руки Преосвященного Владики Еврема Кривого.

Всім тим, що на місці свого поселення жертвували заупокійні Служби Божі, що листовно або телефонічно зложили свої співчуття наше щире українське спасибі.

У глибокому смутку:

Дочки — Мирослава Ґалан з мужем Орестом
Ірина Мигаль з мужем Михайлом
Внуки: Рома Поско з мужем Іваном, Лариса Головата, Наталка і Андрій Мигалі.
Правнуки: Таня і Наталка.
Брат: Едмунд Праєр з дітьми і внуками та ближча і дальша родина в Америці, Канаді і на Рідних Землях.

Ділимося з Родиною, приятелями і Знайомими сумною вісткою, що наша Найдорожча
МАМА, БАБУСЯ І ПРАБАБУСЯ

бл. п.

Ірина Дроздовська - Сеник з дому Заяць

після короткої але важкої недуги, заснула в Бозі в Ню Йорку дня 15-го лютого 1986 р.

Покійна народилася 2-го травня 1886 року у Зборові, Україна.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ почалися Панахидою дня 17-го лютого, з Похорон із церкви св. Юра в Ню Йорку на український цвинтар в Бавнд Бруку, Н. Дж. у вівторок, дня 18-го лютого 1986 р.

Просимо про молитви за душу усопшої Ірини.

Покійна залишила у глибокому смутку:

дочки —
ВЕРОНІКА з ДРОЗДОВСЬКИХ ЦЕГЕЛЬСЬКУ з чоловіком ЮРІЄМ
МАРІЮ з ДРОЗДОВСЬКИХ-ГОРДІЄНКО-МАРКО з чоловіком СТЕФАНОМ
внуків —
АНІЗІЮ з ЦЕГЕЛЬСЬКИХ КОВАЛЬЧУК з чоловіком РОМАНОМ
ОЛЬГУ ЦЕГЕЛЬСЬКУ
ХРИСТИНУ ГОРДІЄНКО з чоловіком ІВАНОМ
СТЕФАНА МАРКО з дружиною КАРОЛИНОЮ
правнуків — РОМАНА, ЮРІЯ і АННУ КОВАЛЬЧУКІВ
та ближчу і дальшу Родину в Америці і Україні

В глибокому смутку повідомляємо Приятелів і Знайомих, що в Денвері, Колорадо, в ранніх годинах середи, 19-го лютого 1986 року, вдома, по тяжкій і довгій недузі, спочила у Бозі, на 79-му році життя, наша найдорожча МАТИ, БАБУНЯ І ТЬОТЯ

бл. п. інж.

Галина Завадович-Састіон,
уроджена Шульга

відома громадська і церковна діячка, дійсний член УВАН та інших організацій.

Народилася Спочила в м. Золотоноші на Полтавщині, в родині славного художника-маляра Іллі Максимовича Шульги 19-го серпня 1907 року. Проживала постійно в Києві, де закінчила гімназію і Політехніку, одружилася і стала матір'ю. З Києва виїхала з родиною на вигнання в 1944 р., спочатку до Німеччини а в 1951 році — до Америки в Болдр — Денвер, де й закінчилася тепер її земна мандрівка.

Похоронні відправи розпочалися у п'ятницю Панахидою в місцевому похоронному заведенні, яку відправили отець-настоятель української православної церкви Святої Покрови митрофорний протоієрей Володимир Ситниченко та парох української католицької церкви Преображення Господнього о. д-р Павло Баб'як. На Панахиді прощали Спочилу зворушливо отець-настоятель В. Ситниченко, інж. Андрій Івашко, голова церковної Управи, та пані Віра Решетник від Сестрицтва.

Похорон відбувся у суботу, 22 лютого, з церкви Святої Покрови, де відправив Заупокійну Службу Божу й Панахиду (з хором і прощальним словом) митрофорний протоієрей Володимир Ситниченко, а потім на українську секцію місцевого кладовища Кравн Гілл семетери, де отець-настоятель знову в асисті хору (диригував п. Пантелеймон Клименко) та при великому зборі громадян обох віровизнань провів відповідні молитовні відправи і прощав вже втретє Покійну від себе, від вірних і від Громади, для якої Спочила віддано працювала на різних важливих постах довгі роки.

•

У сороковий день по смерті, що припадає на неділю, 30-го березня, відбудеться

ПАНАХИДА І ТРИЗНА
в пам'ять св. п. Спочилої.

Про молитви за упокій просять горем вражені
син — інж. ОЛЕГ ЗАВАДОВИЧ, з сином МАРКОМ і донею НАТАЛКОЮ
пасербиця — д-р ГАЛИНА ЗАВАДОВИЧ з родиною в Україні
пасербиця — ЗОЯ ТЮТЮННИК з родиною, в Сент Пол, Мінн.
племінниця — ред. ЛЮДМИЛА ВОЛЯНСЬКА з родиною в Кергонксоні, Н. Й.
та ближча і дальша Родина в Америці, Німеччині та в Україні

Комітет „Бережанська Земля"

ділиться сумною вісткою зі своїми Членами і Громадянством, що в неділю, 2-го березня 1986 р., ненадійно, відійшла у Вічність

сл. п.

НАТАЛІЯ ХОМАНЧУК

родом з села Ценів, Бережанського повіту, довголітній член Комітету „Бережанська Земля", визначна громадська діячка, учителька і виховниця молоді в Україні і на поселеннях.

ПАНАХИДА буде правитися у вівторок, 4-го березня 1986 року, о год. 7:30 веч. у похоронному заведенні Томаса Квіна при 35-20 на Бродвеї в Асторії, Н. Й.

ПОХОРОН в середу, 5-го березня 1986 р., о год. 9-ій ранку з цього ж заведення до української католицької церкви Чесного Хреста (31-12 — 30-та вулиця), а відтак на цвинтар св. Духа в Гемптонбурґу, Н. Й.

•

Висловлюємо глибокі співчуття опечаленим Мужеві, Синам і Родині.

УПРАВА КОМІТЕТУ

У березні 1986 року
у п'яту річницю смерти

бл. п.

мати д-р Марії Должицької, ЧСВВ

просять Духовенство, Монахинь, Приятелів, Співробітників, Знайомих і все Українське Громадянство згадати цю незабутню монахиню у Святих Літургіях і молитвах.

Її щирі приятелі —
ЕВА ПІДДУБЧИШИН
і
МАРІЙКА КЛЯЧКО

ПОКЛИКАЮЧИСЬ НА представника Департаменту оборони ЗСА, який не бажав, щоб його прізвище було згадане, газета „Нью Йорк Сіті Трибюн" повідомила про американсько-ізраїльське співробітництво в створенні протиракетної космічної оборони. „Угода про співробітництво буде підписана в найближчому тижні", — сказав цей неназванний чиновник Пентагону. За його словами, Ізраїль зосередить свою увагу на створенні оборонних систем проти ракет оперативно-тактичного призначення.

Спільна просфора і новорічне посівання

Ю. Заяць, новорічний посівальник, зі своїм помічником Данчиком Ґаладзою.

Дня 18-го січня ц.р., у навечір'я Йордану в авдиторії свв. Володимира і Ольги в Чикаго, відбулась спільна традиційна Просфора. Цього року „Щедрий Вечір" припадав на суботу, до того було виїмково тепло як на „йорданський час" — це вплинуло на велику кількість зголошень. О годині 6-ій увечорі заля була виповнена вже по береги. При столах засіли цілі родини, а то і роди, знайомі приятелі, щоб святочно провести цей вечір. У атмосфері дружности і теплоти спільну Вечерю розпочав о. настоятель Маріян Бутринський молитвою, після якої прозвучали сердечні побажання, і отці духовні пішли до столів із просфорою.

Опісля, як звичай велить, на столах з'явилися борщ, голубці, вареники, сос грибовий і все інше. На завершення — була кутя і пампушки. Перерви поміж подаваними стравами виповнювались спільним співом колядок і щедрівок. Струнний ансамбль у складі — Ляна Білик, Надя Савин і о. Мирон Панчук, грав різні колядки в час споживання їжі, щоб більше підкреслити святковий настрій.

Було ще щось особливе цього вечора: парафіяни свв. Володимира і Ольги зжилися зі звичаєм, що від років ходив посівальник — Юра Заяць із традиційним віншуванням: Сійся, родися, жито пшениця і всяка пашниця!

На щастя, на здоров'я, на Новий Рік! Функцію посівальника він розпочав, маючи три рочки (мама Галя на руках носила його від від хати до хати) в 1971 році і за всі роки він назбирав не малу суму — 6,588 долярів, які кожного року відсилано до канцелярії Патріярха Йосифа на Патріярший фонд. За весь час назбиралась і чимала збірка листів від блаженної пам'яті Патріярха до посівальника Юри із Чикаго. Ці листи шанобливо зберігає родина в родинному архіві. Це — зворушливі перші, дитячою рукою писані листочки, і листи писані юнаком, який писав Патріярхові про свої молодечі пляни. Ось кілька фрагментів з листів Патріярха Йосифа: (1983 р.) „Дорогий Юрку! ...Твого листа не можна читати без зворушення, читається з якоюсь скріпленою надією... спасибі тобі за цю молодечу ідею... Радію, що мрієш стати архітектом". (1984 р.) „Добре ти сіяв і добре жниво зібрав, щоб помогти твоїй Церкві. Ще більший твій успіх у тому, що придбав ти нового малого апостола. Хай росте малий Данчик... нам всім на радість". І 1985 рік. Лист від Верховного Архиєпископа Мирослава Любачівського: „Зібрана сума — це не абияка цеголка в скріпленні нашої Церкви... Всю переслану Вами суму зужию на розбудову Українського Католицького Університету в Римі... згідно з бажанням нашого Великого Ісповідника Віри Блаженнішого Йосифа — розбудувати, побільшити і утривалити"... З Архиєрейським Благословенням Мирослав І. Любачівський.

Минулого року на спільній просфорі знову було посівання. І так, як мама Галя несла малого Юрчика, так нового посівальника Данчика ніс на руках Юра (вони були у великій приязні) і втаємничував у нову ролю. Цього року малий чотирилітній Данчик Ґаладза, вже за руку з Юрком, ходив від столу до столу і своїм милим дитячим голосочком віншував, ковтаючи ще кінцівки слів, але зате дуже дзвінко вимовляючи „р" „На новий Р-рік"... Цього року відбулося формальне, що так скажемо, впровадження нового посівальника. Всіх присутніх, які давали віншувальне, виповняло почування надії і віри, що і надалі виростатимуть нові посівальники, переємники не тільки традицій, але і змагання, боротьба за наше майбутнє.

ІКА

„Нема ні вітру..."

(Закінчення зі стор. 1)

ється за другу — виясню є Л. Крушельницька, — а всі молоді виконавці стоять на сцені через цілий час і тим заощаджується час та можна дати ширшу програму".

Наша співрозмовниця, споглядаючи „одним оком" на своїх учнів чи вони вивчають, що їм завдала у цій перерві, з гордістю інформує, що тим разом вдалося їй притягнути до праці хлопців і їх виступає у цій великій групі аж 12. Розуміється, не є таємницею, що хлопців важче вивчити рухів та відчуття поезії , і тому Л. Крушельницька така рада, що їх тим разом буде брати участь багато. Саме за кілька хвилин учасники „Гамалії" матимуть пробу із Олею Івасівкою, що як при кожній виставі студії вивчає молодих адептів сцени відповідних рухів та постави. Либонь Л. Крушельницька вміє захопити цілу групу вірних співробітників своїм завзяттям і любов'ю до цієї праці, бо крім О. Івасівки, мистецьке оформлення сцени перебрав, як звичайно, мистець Тарас Гірняк, а освітлення молодий член студії Андрій Ганкевич. Яким способом вдалося Л. Крушельницькій втягнути аж 35 молодих членів студії до участи в цьому концерті — це також таємниця її захоплення театральним мистецтвом, яке вміє прищепити навіть у цих наймолодших.

Хто може обрахувати скільки годин праці вимагає підготовка цього концерту? А скільки хвилювання, непередбачених перешкод, скільки повторювання враз з учнями тих самих слів Шевченкових поезій, що аж голос захрипає. Відчуваємо це на тих коротких хвилинах проби і тому у нас такий подив і признання для керівника цієї єдиної у своєму характері Студії Мистецького Слова.

Л. Крушельницька ще на закінчення іформує, що перед концертом її молоді „студійці" мають разом з нею накрутити частину програми для „Голосу Америки", і вона вже дала відповідне інтерв'ю. З вдоволенням Л. Крушельницька розказує, як захоплені були працівники радіовисильні молодими акторами, і тому бажають якнайбільше їх голосів перенести на стрічку та передати в Україну.

В неділю, 9-го березня, українська громада Нью Йорку буде мати нагоду також захоплюватися молодими виконавцями, що завдяки своїй виїмковій учительці у цей особливий спосіб віддадуть шану Великому Кобзареві, хоча далеко від України, з якої не чують „ні вітру, ні хвилі".

БОСТОН, А НЕ КЛІВЛЕНД

13-тирічний Марко Рондяк, син полк. Романа і Уляни із Стецурів Рондяк, який отримав першу нагороду у лещатарських змаганнях, які відбулися 15-го лютого ц.р. у Спрінг Мавтен, Н. Й., є членом, як і обоє його названі вище батьки, Пласту у Бостоні, а не в Клівленді. — Ред.

Відбудуться...

(Закінчення зі стор. 1)

їх права й обов'язки в Канаді".

Степан Харко з Онтарійського міністерства соціяльного забезпечення і голова Суспільної Служби Українців Канади, поінформує про фахове навачання: програми спонзоровані федеральним і провінційним урядами: набуття фаху; перевишкіл; доповнення фахової освіти; коледжі; можливості праці; платні; фінансова допомога і стипендії.

Проф. Василь Янішевський декан Торонтонського університету, і проф. Юрій Даревич з Йорк університету подадуть інформації про можливості студій на канадських університетах для початківців і для заавансованих студентів. Справи вимог супроти кандидатів; нострифікації; можливості праці; оплати за навчання; стипендії тощо — будуть продискутовані.

Після інформацій, запитів, дискусії і доповнень відбудеться товариська зустріч при каві. Під час зустрічі учасники будуть мати нагоду персонально представити і обговорити свої справи з дотичними професорами і спеціялістами різних ділянок чи фахів. В разі потреби — буде створений дорадчий комітет з професорів і спеціялістів різних галузей знання і фахів для допомоги в студіях новим іміґрантам.

ЗАБАВА ТУСМУ

Асторія, Н. Й. — Товариство Української Студіюючої Молоді ім. Миколи Міхновського (ТУСМ) влаштовує забаву, яка відбудеться в суботу, 8-го березня ц.р., о год. 9-ій вечора тут в залі церкви Чесного Хреста, при 37-09 31-ша вул. До танців пригриватиме оркестра „Кавказ". Проситься замовляти столики, телефонуючи на числа: Михайло Галатин (718) 932-4175 або Ярослав Галатин (718) 932-2390.